

Provincie Noord-Brabant

PROGRAMMA
OVERGANGSGEBIEDEN
Natura 2000

8 april 2025

Waarom overgangsgebieden?

Versterken natuur binnen
Natura 2000 gebieden (VHR)

Versterken waterafhankelijke
natuur in NNP's (KRW)

Brabant Open Houden

→ NDA's

→ KRW

Concrete stappen in
het landelijk gebied

Overgangsgebieden in huidige context

- Brede beweging richting zonering en normering te zien → geborgd natuurherstel
 - Andere provincies (Gelderland, Zuid-Holland, Limburg, Utrecht)
- Ministeriële commissie
- IPO
- ALG - Overgangsgebieden - Versnellingsdossier - KRW

Team overgangsgebieden

→ Integraal: natuur, water & landbouw

Werksporen:

1. Het schrijven van het programma Overgangsgebieden Natura 2000 & NNP's
2. De begrenzing van overgangsgebieden in de OV
3. Het beschermingsregime in de zone onder 2.
4. Instrumenten
5. Financiële strategie
6. Participatie

1. Het schrijven van het programma Overgangsgebieden Natura 2000 & NNP's

Vrijwillig programma onder de omgevingswet

Kan heel beknopt maar reikt verder dan alleen 'aanpassen Omgevingsverordening'

- Beschrijven wat het beleid is rondom overgangsgebieden incl onderbouwing
 - Maatregelen LPN 2^e fase
 - Extensivering middels subsidie, o.a. vanuit no-regret middelen
 - Aanpassen OVNB
 - Grondinstrumenten

DSO en aanpassen omgevingsverordening

2. De begrenzing van overgangsgebieden in de OV

Uitgaan van huidige Attentiezone Waterhuishouding

Nu om en nabij 500 meter

Rondom NNP's en grotendeels N2000

De huidige ligging lijkt voor het overgrote deel ruimte te kunnen bieden aan de herstelopgave voor N2000

Op sommige plekken aangrenzend aan N2000 ligt geen AWH, daar toevoegen

Goed kijken naar aanvullende locaties voor herstelmaatregelen en de positie daarvan (voorbeeld Strabrecht)

Natura 2000 beken en omvang zone

Maatwerk?

Belangrijke stap: hectares + landgebruik → (financiële) scenario's

3. Het regime in de zone onder 2.

Aanscherpen huidige regels AWH:

1. Accepteren peil
2. Verminderen nutriënten
3. Gebruik bestrijdingsmiddelen

Uitgangspunt: generieke regels, met mogelijkheid tot maatwerk

→ Voor mest en bestrijdingsmiddelen onderzoek CLM

Voorzienbaarheid, regels gaan in in 2030/2032?

Is niet hetzelfde als geen schadeplicht → dempt schadeplicht, onduidelijk hoeveel

Maatwerk met vergelijkbaar doelbereik: op gebiedsniveau en bedrijfsniveau?

Stikstof?
Berekening?

4. Instrumenten

→ Belangrijk voor perspectief agrariërs

- Regeling vanuit groenblauwe catalogus voor herwaardering (motie PS)
 - Staatssteun!
- Anlb/ANB langjarig
- Graasdierhouderijregeling (staatssteun?)
- Gronden aankopen in projecten (zelf of via MOK's overheden)
- WILG
- Schaderegeling?

Nadeelcompensatie wanneer OV in effect gaat (2030/2032)

5. Financiële strategie

- Toereikende financiën belangrijke voorwaarde voor uitvoering

→ Toewerken naar een optimum

Bestaande middelen

- 80 mln extensivering
- Realisatie NNN?
- KRW vanuit huidige MOK's
- 500 mln/jaar landelijk voor anlb
- LPN inrichting
- Rood voor groen stoppersregeling

Beschikbare middelen (mogelijk)

- Natuurherstelverordening?
- Ministeriële Commissie? inzet lobby
- EU middelen?
- Niet alles nodig op korte termijn (deel via schadeuitkering in 2030/2032)

Inhoudelijke uitgangspunten

Uit Statenmededeling:

- Gebruik maken van bestaande zone AZW voor N2000-gebieden
- Bestemming zone blijft (grotendeels) landbouw
- Zoeken naar optimum natuurherstel – landbouwkundig gebruik
- Beschermingsregime in zone verzwaren (verbeteren hydrologie, verminderen nutriënten en gewasbescherming)
- Voorzienbaarheid/transitieperiode
- Generieke regels, kijken of en hoe maatwerk mogelijk is
- Inzet grond en financieel instrumentarium
- Onderzoeken mogelijkheid tot verbreding naar NNP's

Starten met de participatie

- Statenmededeling akkoord
- Participatie van start, zwaartepunt in mei/juni

Het wordt nu concreet en daarmee ook spannend

Participatie vroeg in het traject → omgevingswet

Vier gebiedsgedeputeerden, 1 verhaal

Ook BBB kan toekom
Gelderse boer niet ze
stellen: 'We hebben d
partij in het zadel
geholpen, en nu dit

BBB-gedeputeerde Ans Mol net voordat ze boeren u
Winterswijk en omstreken uitleg gaat geven over d
stikstofplannen. / 5.1.2.e / de Volkskr

Succesvolle participatie?

Winterswijk de klos', linke kritiek op stik- stofplannen

5.1.2.e

&

5.1.2.e

naart, 14:00 • 3 minuten leestijd

Participatie - gepland

Proces:

Mei, juni

Specifiek en gericht. Opbouw in gesprekken.

Drie doelgroepen:

1. Medeoverheden en koepelorganisaties
2. GGA-gebieden ambtelijk en bestuurlijk
3. Grondeigenaren en grondgebruikers

Participatie - ongepland

Veel belangen, dus verwachten ook veel 'los' contact en vragen.

Individuele casussen (los van pilots).

→ Plek geven in de betreffende GGA

Negatief: beperkingen

Positief: middelen

Aandachtspunten bij participatie

- Belangrijk om
 - Goed te luisteren
 - Duidelijk te zijn waar de ruimte zit
- Speelruimte in de gesprekken
 - Wel: maatregelen in beschermingsregime
 - Wel: maatwerk met vergelijkbaar doelbereik
 - Minder: Begrenzing (wel via zienswijze)
 - Niet: of overgangsgebieden er wel/niet komen

Richting gesprekken participatie

Waar zit de participatieruimte?

- Beschermingsregime in de zone:
 - CLM onderzoek → inzicht in verschillende ‘opties’ voor maatregelen voor verminderen nutriënten en gewasbescherming
- Mogelijkheden voor maatwerk
 - Op bedrijfsniveau en gebiedsniveau?
 - Belangrijk aandachtspunten: vergelijkbaar doelbereik en borging in OV
- Uiteraard alle andere zorgen die op tafel komen

Planning

Participatie afronden voor de zomer

Ontwerp besluit staat gepland voor 23 en 30 sept in GS

→Terinzagelegging

→Informerend & oordeelsvormend in PS

Definitieve vaststelling Q1 2026 → Gelijkijdig met ontwerp

Omgevingsverordening

→Terinzagelegging

→Informerend & oordeelsvormend in PS

Statenvoorstel Omgevingsverordening Q2 2026?

Grootste risico's

- Onvoldoende financiën
- Te snel willen
- Te langzaam (verkiezingsjaar)
- Instrumenten niet tijdig gereed
- 'gedoe' in participatietraject/buiten
- Eenheid in GS
- Steun LVVN
- Kabinetsval
- Capaciteit
- Steun medeoverheden

Dilemma's

4 dilemma's geformuleerd

Dilemma 1 – start participatie

- We starten de participatie snel
 - 5.1.2.e 5.1.2.e om vaart te maken
 - Vanuit de Omgevingswet: participatie vroeg starten
 - Ruimte om echt te participeren

Maar:

- Parallele sporen lopen nog
- 5.1.2.e nog erg onzeker – wat betekent dit voor het daadwerkelijke besluit

Dilemma 2 – gesprekken aan de GGA-tafels

- Overgangsgebieden = beleid
- GGA = uitvoering

Hoe zorgen we dat we de GGA de goede gesprekken voeren?

Overgangsgebieden is ‘stok achter de deur’

In gebieden toe naar extensivering rondom N2000-gebied

Dilemma 3 – Begrenzing

Voor de begrenzing maken we gebruik van een bestaande zone

Voordelen:

- Niet op perceelsniveau inhoudelijke onderbouwing nodig
- Juridisch sterker?

Nadelen:

- Vanuit de inhoud altijd suboptimaal
 - Reactie van inhoudsgedreven mensen (waterschappen!)
- Soms te groot, soms te klein
- Soms dus meer nodig

Dilemma 4 - maatwerk

- Inzet op maatwerk enorm verzachtende factor
 - Moet wel geborgd maatwerk zijn
 - Hoe doe je dat?
-
- Gebiedsniveau – bv uitvoeringsovereenkomst?
 - Bedrijfsniveau – bv bedrijfswater,- en bodemplan?

Provincie Noord-Brabant

Bedankt voor de aandacht!

1 april 2025

